

Electroconvulsive therapy

About your rights

Elektroşok Tedavisi

Haklarınız

Turkish

Özet

Eğer psikiyatristiniz elektroşok tedavisi (ECT) yapılmasını tavsiye ediyorsa, size:

- ECT hakkında size bilgi verilecektir. ECT hakkında soru sorabilirsiniz.
- ECT yapılmasına bilinçli bir şekilde izin verme yeteneğine sahipseniz, ECT'yi reddetmeye hakkınız vardır
- tıbbi ve hukuki tavsiye almaya hakkınız vardır
- ECT hakkında başka bir psikiyatristten ikinci bir görüş almaya hakkınız vardır
- bir arkadaşınızın, aile üyenizin veya avukatın sizi temsil etmesini istemeye hakkınız vardır
- tedaviniz hakkında şikayette bulunabilirsiniz
- *İnsan Hakları ve Sorumlulukları Bildirisi* çerçevesinde haklarınız vardır.

Bu haklarınızdan faydalanmak için, tedavi ekibinizdeki bir görevliden, bir arkadaşınızdan, bir aile üyenizden, bir avukattan, bir halk sözcüsünden (advocate) veya toplum ziyaretçisinden (community visitor) yardım isteyebilirsiniz veya bu kitapçığın sonunda irtibat bilgileri verilen kuruluşlardan biri ile görüşünüz.

Elektroşok tedavisi

Haklarınız

Bu kitapçık doktorunuz veya psikiyatristiniz elektroşok tedavisi yapılmasının size faydalı olacağını tavsiye ettiği için size verilmiştir. ECT tedavisi ve *1986 tarihli Ruh Sağlığı Yasası* çerçevesinde sahip olduğunuz hukuki haklar hakkında bilgi vermektedir.

Psikiyatristiniz veya tedavi ekibinizden bir görevli sizinle bu bilgiler ve haklarınız hakkında görüşecek ve sorularınızı cevaplayacaktır.

Bu bilgilerin anlayabileceğiniz bir dilde ve şekilde izah edilmesi gerekmektedir. Bu kitapçık bazı dillere de tercüme edilmiştir. Kendi dilinizde tercümesi olup olmadığını tedavi ekibinizdeki görevlilerden öğrenebilirsiniz.

İçindekiler

ECT: haklarınız	2
ECT: tedavi bilgileri	3
Şikayetler	5
Önemli kurum ve kuruluşlar	6

Telefon bilgi hattı

Telefon bilgi hattını arayarak elektroşok tedavisi hakkındaki bilgileri banttan çeşitli dillerde dinleyebilirsiniz.

Telefon numaraları bu kitapçığında sonunda verilmektedir.

Hatlar günde 24 saat, haftada yedi gün açıktır.

A Victorian
Government
initiative

Ruh Sağlığı Yasasının kopyası ruh sağlığı merkezinden temin edilebilir.

Bu bilgiler veya haklarınız konusunda her hangi bir sorunuz olduğunda, birinden bunu size izah etmesini isteyiniz. Tedavi ekibindeki görevlilerden birine, bir arkadaşınıza, avukata, sözcüye (advocate) veya toplum ziyaretçisine (community visitor) sorabilirsiniz.

İnsan Hakları ve Sorumlulukları Bildirisi

2006 tarihli Victoria *İnsan Hakları ve Sorumlulukları Bildirisi Yasası* belirli insan haklarını yaygınlaştırmayı ve korumayı amaçlamaktadır. Bu bildiri koruma altındaki hakları tanımlamakta ve devlet ruh sağlığı servislerinin bu haklara uygun şekilde faaliyet göstermesini öngörmektedir.

Bu bildiri, ayrıca, ne zaman ve ne şekilde yasa ile bu hakların kısıtlanabileceğini belirtmektedir. Örneğin, Ruh (Akıl) Sağlığı Yasasına göre sizin sağlığınıza veya güvenliğinizi korumak veya başkalarının güvenliğini sağlamak için bir ruh sağlığı merkezinde tutulabilirsiniz. Ancak, özgürlüğünüze getirilen kısıtlamalar ve haklarınıza, özel hayatınıza, onunuza ve öz-saygınıza yapılan müdahaleler içinde bulunduğuz ortamda gerekli olan asgari seviyede tutulmalıdır.

Bildiri veya tedavinizi ne şekilde etkileyebileceği hakkında sorularınız varsa, bu kitapçığın sonunda yazılı kuruluşlardan biri ile görüşünüz.

ECT: haklarınız

Psikiyatristiniz ECT hakkında sizinle görüşecek ve tedavi işlemi ve hastalığınızın tedavisine nasıl yardımcı olabileceğini izah edecektir. Psikiyatristiniz muhtemel yan etkileri ve alternatif tedavi şekilleri hakkında bilgi verecek, düşüncelerinizi soracak ve varsa sorularınızı cevaplandıracaktır.

ECT hakkında psikiyatristiniz ile görüşürken, size destek olması için yanınızda birini getirebilirsiniz. ECT tedavisine izin vermeden önce bir arkadaş, aile üyesi, avukat veya sözcünün sizi temsil etmesini istemek hakkınızdır.

Bilgi ve ikinci bir görüş almak

Hukuki ve tıbbi bilgi almak hakkınızdır. ECT'nin gerekli olup olmadığı hakkında ikinci bir görüş almak da sizin hakkınızdır. Özel destek görevliniz (case manager) veya psikiyatristiniz bunu bulunduğunuz akıl sağlığı servisi içinden ayarlayabileceği gibi kendi

psikiyatristinizi seçmenize de yardımcı olabilirler. Özel bir psikiyatrist seçerseniz, ücretini sizin ödemeniz gerekebilir.

ECT'ye izin vermek için

Eğer bilinçli bir şekilde tedaviye izin verebilecek durumda iseniz, ECT sadece siz kabul ederseniz, yapılabilir. Buna göre, eğer bilinçli bir şekilde tedaviye izin verebilecek durumda iseniz, ECT'yi reddetme hakkına sahipsiniz.

Bilinçli izin (informed consent)

Bilinçli izin demek size aşağıdaki bilgiler verildikten sonra ECT'yi kabul ettiğinizi söylemeniz demektir:

- ECT işleminde ne yapıldığı
- ECT'nin faydaları, rahatsızlıkları ve tehlikeleri
- varsa, yararlı olabilecek alternatif tedaviler
- ECT hakkındaki sorularınızın cevapları ve siz cevapları anladıktan sonra
- ECT'yi tavsiye eden kişi veya ECT işlemi yapacak doktorun ECT işleminin yapılacağı servis, hastane veya klinik ile herhangi bir mali çıkar ilişkisi olup olmadığı
- hukuki ve diğer haklarınız.

ECT yaptırap yaptırmamaya karar vermeden önce, çok iyi bilgi almanız önemlidir. Her hangi bir sorunuz varsa, psikiyatristinize sorunuz veya bir arkadaş, aile üyesi, avukat veya toplum sözcüsü (advocate) bu kitapçığın sonunda verilen kuruluşlardan birine danışınız.

ECT yaptırmayı kabul ederseniz, bilinçli bir şekilde izin verdiğinizi belirten bir form imzalamanız gerekecektir.

Psikiyatristiniz kaç ECT tedavisi gerektiğini sizinle görüşecektir. En fazla altı ECT tedavisine izin verebilirsiniz. Eğer doktorunuz ilk altı tedaviden daha fazla tedaviye ihtiyacınız olduğunu düşünüyorsa, bundan sonraki en fazla altı tedaviden oluşacak her bir tedavi programına yeniden izin vermeniz istenecektir.

ECT iznini iptal etmek isterseniz

ECT yaptırmayı kabul eder ancak, daha sonra fikrinizi değiştirirseniz, dilediğiniz anda izninizi iptal etmeye hakkınız vardır. Psikiyatristiniz bilinçli bir şekilde izin verecek durumda olmadığınıza düşünürse, tedaviler

durdurulacaktır. Siz verdiğiniz izni iptal etmek isterseniz, psikiyatrinstiniz ile görüşünüz. Bir arkadaş, aile üyesi, avukat ve sözcünün sizi destekleyebileceğini veya temsil edebileceğini unutmayınız.

Bilinçli bir şekilde izin veremeyecek durumda iseniz ECT tedavisi işlemleri

ECT'ye bilinçli bir şekilde izin veremeyecek durumda iseniz, aşağıdaki durumlarda psikiyatrinstiniz izin verebilir:

- ECT'nin gerekli olduğunu düşünüyorsa ve,
- ECT yapılmazsa fiziksel ve ruhsal rahatsızlığınızın daha da kötüleşeceğine inanıyorsa ve,
- ECT'nin faydaları ve riskleri ve faydalı olabilecek diğer tedaviler dikkate alınmışsa.

Psikiyatrinstiniz tedaviye başlamadan önce sizinle ECT hakkında konuşacaktır. Planlanan ECT tedavisi hakkında asıl bakıcınıza (size en çok bakmakla ve destek olmakla sorumlu aile üyeniz veya arkadaşınız) veya vasinize (eğer varsa) önceden bildirmek için makul ölçüde gayret gösterilecektir.

Acil ECT

Ruhsal hastalığınızın durumu nedeniyle acil bir şekilde ECT'ye ihtiyacınız varsa, sizin izniniz olmadan da ECT yapılabilir. Böyle bir durumda, psikiyatrinstiniz tedavinizin niçin acil olduğunu size izah edecektir.

ECT: tedavi hakkında bilgi

Kitapçığın bu bölümünde ECT hakkında bilgi verilmektedir.

ECT uzun yıllardır bazı şiddetli ruh hastalıklarının tedavisinde etkili bir tedavi yöntemi olarak kullanılmaktadır. Araştırmalar ECT'nin etkili olduğunu göstermektedir. Bu yöntem son yıllarda daha da geliştirilerek daha iyi sonuçlar sağlamaya başlamış ve yan etkileri azalmıştır. Psikiyatrinstiniz niçin size ECT'nin tavsiye edildiğini ve başka yararlı olabilecek tedavi yöntemlerini anlatacaktır. ECT hakkında iyi bilgi sahibi olmanız önemlidir. ECT hakkında herhangi bir sorunuz veya endişeniz varsa psikiyatrinstinize veya tedavi ekibindeki bir görevliye sorunuz.

ECT nedir?

ECT doktorlar tarafından yapılan tıbbi bir işlemdir. Hastaya genel anestezi uygulanır ve kas gevşetici ilaç verilir. Bunlar etkisini tam olarak gösterdiğinde, hastanın başındaki belirli noktalara yerleştirilen elektrotlar yolu ile uygulanan bir dizi kısa, kontrollü elektrik akımı ile hastanın beyninin uyarılmasıdır. Bu uyarı beyinde iki dakikaya kadar sürebilen bir kasılmaya (nöbet) neden olur. Kas gevşetici ilaçlar ve anestezi nedeniyle, kişinin bedeni kasılmaz ve acı hissetmez. Kişi, küçük cerrahi işlemlerden sonra olduğu gibi, beş ile on dakika sonra kendine gelir.

ECT genellikle yaklaşık bir aylık bir süre içinde haftada üç kez verilen altı ile 12 arasında sayısı değişen tedaviden oluşur. Sizin kaç tedaviye ihtiyacınız olabileceğini psikiyatrinstiniz size izah edecektir.

ECT ne zaman kullanılmaktadır?

ECT ileri derecedeki depresyon, mani, bazı şizofreni türleri ve az sayıdaki bazı diğer ruh ve nörolojik rahatsızlıklarda faydalı olmaktadır. İlaç tedavisinin faydalı olmadığı durumlarda kullanılabilir. Ayrıca, ilaç tedavisinin ciddi yan etkilere neden olduğu veya rahatsızlıkları dolayısıyla güvenli bir şekilde ilaçları içemeyen kişilerde de kullanılabilir. ECT, ayrıca, ilaçların yeterince hızlı bir şekilde etki gösteremeyeceği hayati tehlike arz eden durumlarda da kullanılabilir. Özellikle aşırı depresyon geçiren kişiler ile intihar eğilimi yüksek olan kişilerde faydalı olmaktadır.

ECT yapma kararı verilirken hastanın ayrıntılı bir fiziksel ve psikiyatrik değerlendirmesi yapılmakta ve hastalığın türü, derecesi, beklenen sonuç ve tedavi yapılmadığı takdirde hastanın sağlık durumunun nasıl etkilenebileceği dikkate alınır. İntihar ihtimali yüksek olduğunda veya ileri derecede hasta bir kişi bir şey yiyemeyecek veya içemeyecek durumda ise, ECT hayat kurtarabilir.

Hamile olanlar ne olacak?

Hamile olma ihtimaliniz varsa, doktorunuza söylemelisiniz. Hamile kadınları ECT ile tedavi edip etmeme kararı alınırken alternatif tedavilerin riskleri, ECT yapılmamasının anne ve fetus için yaratabileceği tehlike ve ECT'nin veya anestezinin risklerini artırabilecek hamilelik komplikasyonları dikkate alınmalıdır.

ECT beyin hasarına neden olabilir mi?

Hayır, ECT'nin beyin hasarına neden olduğuna veya kişinin kişiliğinde değişikliğe neden olduğuna dair bir delil yoktur.

ECT'den önce ne yapmam gerekiyor?

Midenizin boş olduğundan emin olmak için ECT tedavisinden önceki en az altı saat içinde bir şey yememeli veya her hangi bir içecek veya su içmemelisiniz. Buna 'oruç tutmak' denilmektedir. Bu oruç süresi içinde her hangi bir şey yerseniz veya içerseniz, tedaviden önce hemşilere veya tıbbi görevlilere söylemelisiniz.

İlacımı içebilir miyim?

Bazı ilaçlar ECT'nin etkisini etkileyebileceği için doktorunuz ilaçlarınızı değiştirmek zorunda kalabilir. Tedavi günü sabahı, bazı ilaçlar sadece bir yudum su ile içmek şartıyla, verilebilir.

ECT nasıl yapılmaktadır?

İlk ECT tedavinizden önce, kısa bir genel anestezi ve ECT tedavisi için sağlık durumunuzun uygun olduğundan emin olmak için muayene edileceksiniz. Daha sonra bekleme salonunda beklemeniz istenecek ve daha sonra tedavi odasına alınacaksınız. Burada bir sedye üzerine yatmanız istenecektir. Personel size aşağıdaki alet ve cihazları bağlayacaktır:

- kolunuza veya bacağınıza veya her ikisine birden tansiyon ölçme bantı
- nabız ve kanınızdaki oksijen seviyesini kontrol etmek için parmak uçlarınızdan birine küçük bir cihaz
- tedavi sırasında beyindeki elektrik aktivitesini ölçmek için alınıza ve kulaklarınızın arkasına küçük, yapıştırma elektrotlar
- size oksijen vermek için burun ve ağızınızı kapatacak şekilde bir oksijen maskesi. Bunun amacı tedavi sırasında kısa bir süre meydana gelecek ekstra aktivite için beden ve beyninizi hazırlamaktır.

Sağlık geçmişiniz, muayene veya testler sonucunda ekstra risk faktörleri varsa ekstra alet ve cihazlar kullanılabilir.

Size kısa bir genel anestezi uygulanacaktır. Bu nedenle uykuda olacaksınız ve tedaviyi hissetmeyecek veya hatırlamayacaksınız.

Anestezi ilacı daha çabuk ve iyi etki göstermesi için doğrudan damara enjekte edilecektir. Özel bir anestezi uzmanı doktor (anaesthetist) hazır bulunacak ve anestezi ilacını verecektir. Ayrıca, size kas gevşetici bir ilaç da verilecektir.

ECT konusunda özel eğitilmiş bir doktor tedaviyi uygulayacaktır. Doktor kafatasınıza elektrotlar yerleştirerek, bir kasılma (nöbet) yaratmak için beynin bir bölümüne ölçülü bir oranda elektrik akımı vermektedir. Bu kasılma iki dakikaya kadar sürmektedir. Tedavi sırasında anestezi uzmanı doktor yüzünüzdeki maske yolu ile size oksijen vermeye devam edecek ve kalp atış oranınızı ve oksijen seviyenizi kontrol altında tutacaktır. Anestezi uzmanı ve doktorunuz tedaviden kaynaklanan her hangi bir tepki olursa tedavisini yapacaktır.

Anestetik ilaç (narkoz) nedeniyle uykuda olacağınız için, tedavi işlemini hissetmeyecek veya hatırlamayacaksınız. Tedaviden sonra, bir kaç dakika içinde, anestetik ilacın etkisi geçecek ve kendinize geleceksiniz. Bu süre içinde, ayılma odasına götürüleceksiniz, yatağınıza dönecek kadar ayılıncaya kadar burada size bakılacaktır. Gününbirlik işlem olarak ECT yapılıyorsa, evinize gitmeye hazır olduğunuzdan emin oluncaya kadar bir kaç saat ayılma odasında veya bir yatakta beklemeniz gerekebilir.

Kendinize geldikten sonra, anestetik ilaç ve nöbet nedeni ile kendinizi bir süre rahatsız hissedeceksiniz. Genellikle tedaviden yaklaşık 15-20 dakika sonra yemek yiyebilecek hale geleceksiniz.

ECT'nin riskleri ve faydaları nedir?

Psikiyatristiniz ECT'nin öngörülen faydalarını size izah edecektir. Bunlar hastalığınızın yapısına ve derecesine göre farklılık gösterecektir ancak, ECT genellikle düşünme yeteneğinizi iyileştirecek ve duygularınızı daha sağlıklı bir hale döndürecektir.

Tüm tedavilerin riskleri ve yan etkileri bulunmaktadır – tedavi yaptırmamanın bile riskleri vardır. ECT'nin riskleri ve yan etkileri aşağıda verilmektedir:

- anestetik ilacı baş ağrısı, mide bulantısı, istifra gibi bazı yan etkilere neden olabilir. Böyle bir durumu görevli personele söyleyiniz. Size bu yan etkileri giderecek bir ilaç vereceklerdir.
- kas gevşetici ilaçlardan veya nöbetin neden olduğu kas hareketlerinden dolayı kaslarda ağrı olabilir.

- Anestetik ilk 24 saat düşünme yeteneğinizi etkileyecektir. Bu süre içinde, **aşağıdakileri yapmayınız:**
 - herhangi bir araç kullanmayınız
 - herhangi bir makina, mutfak aleti vs. kullanmayınız
 - önemli konularda karar vermeyiniz veya hukuki belge imzalamayınız
 - alkol, başka uyuşturucu maddeler veya sigara içmeyiniz çünkü bunlar anestetik ilaç ile ters etki yaratabilir.
- Kısa-dönem hafızanız etkilenebilir:
 - ECT'nin hemen ardından çoğu kişide kısa süreli zihin karışıklığı olmakta ve tedavi işlemini hatırlamamaktadırlar.
 - ECT tedavisi döneminde, yeni öğrendiğiniz bilgileri hatırlamanız daha zor olabilir. Ancak bu zorluk ECT tedavileri tamamlandıktan sonraki günlerde ve haftalarda kaybolmaktadır. Bazı kişiler, ayrıca, ECT tedavisinden önceki günlerde, haftalarda ve aylarda yaşadıkları olayların kısmen hafızalarından silindiğini bildirmişlerdir. Her ne kadar, bu olayların çoğu ECT'nin ardından bir kaç gün veya hafta içinde geri gelse de, bazı kişiler bu olayları hatırlamalarının çok daha uzun süre aldığını bildirmişlerdir. Daha eskiye ait hatıraların ECT tarafından etkilenmesi ihtimali daha azdır.
 - ECT olduğunuz dönem ile ilgili hatıralarınız geri gelmese de, tedaviden sonraki haftalar ve aylar içinde genel hafızanız daha iyi olacaktır.
 - Doktorlarınız muhtemel hafıza sorunlarının farkındadır ve hafızanızı en az etkileyecek ve en iyi tedaviyi sağlayacak tedavi yöntemlerini kullanacaklardır.
- Bazı diğer yan etkiler ise daha az görülmektedir ve bazıları ise son derece nadir görülmektedir:
 - Düzensiz kalp atışı ve ritmi gibi daha az görülen yan etkiler olabilir. Tansiyonda ve kalp atış oranında geçici bir yükselme ve ardından kalp atış oranından yavaşlama olabilir.

– Tüm genel anestezi işlemlerinde olduğu gibi, çok az da olsa ölüm riski bulunmaktadır ancak modern ECT yöntemleri ve kısa süreli anestezi ile, artık bu risk son derece nadir görülmektedir. Kalp krizi, felç veya kas spazmlarından kaynaklanan yaralanma da çok nadir görülmektedir. Herhangi bir terslik olması ihtimaline karşı, suni teneffüs ve acil müdahale araç ve cihazları hazır bulundurulmaktadır.

Daha fazla tedavi gerekecek mi?

Hastalığınız ECT ile tedavi edilse de, tedavi bittiğinde hastalık geri gelebilir. Bunu önlemek için, ECT bittikten sonra başka bir tedavi gerekip gerekmediğini doktorunuz sizinle görüşecektir. Bu tedavilere örnekler:

- ilaç
- ikame ECT tedavisi
- psikoterapi

Şikayetler

ECT yapılırken size onurlu ve saygılı bir şekilde muamele yapılmalıdır ve her hangi bir taciz hareketinden korunmanız gerekir. Tedavi ve bakımınız ile ilgili her hangi bir sorunuz varsa, şikayette bulunabilirsiniz. İlk olarak sizinle ilgilenen bakım koordinatörü (case manager), hemşire veya tedavi ekibinden başka bir görevli, şikayet irtibat memuru veya hastanedeki hasta danışmanı veya, ruh sağlığı kliniğindeki Psikiatri Müdürü ile görüşmeniz yerinde olur.

Ayrıca, doğrudan Sağlık Hizmetleri Şikayet İnceleme Memuru (Health Services Commissioner) 8601 5200 veya Baş Psikiyatristi 1300 767 299 numaralı telefonlardan arayarak şikayetinizi bildirebilirsiniz.

Şikayette bulunmak için yardıma ihtiyacınız varsa, güvendiğiniz bir kişiden yardım isteyiniz. Bu kişi tedavi ekibinizden bir görevli, bir arkadaş, aile üyesi, avukat veya toplum ziyaretçisi olabilir.

Önemli kurum ve kuruluşlar

Yardım ve daha fazla bilgi için arayabileceğiniz kuruluşlar aşağıda sıralanmıştır.

- **Toplum ziyaretçileri (Community Visitors)** ayda en az bir kez akıl sağlığı servislerini ziyaret ederek hastaların tedavisi ve bakımı için hizmetlerin ve tesislerin yeterli olup olmadığını denetleyen, şikayetleri araştıran ve araştırma ve soruşturma sonuçlarını rapor halinde sunan kişilerdir.
5th Floor, 436 Lonsdale Street, Melbourne 3000
Telefon: 9603 9500
Ücretsiz telefon: 1300 309 337
- **Akıl Sağlığı Hukuk Merkezi (Mental Health Legal Centre)**, akıl sağlığı ile ilgili hukuki konularda uzmanlaşmış bir hukuk servsidir. Akıl Sağlığı İnceleme Heyeti duruşmalarında veya diğer hukuki davalarda sizi temsil etmek için avukat ayarlayabilir
9th Floor, 10–16 Queen Street, Melbourne 3000
Telefon: 9629 4422
Ücretsiz telefon: 1800 555 887
- **Victoria Adli Yardım Kurumu (Victoria Legal Aid)** çeşitli konularda hukuki tavsiye ve bilgi sağlamakta, özel avukat tutmak için maddi gücünüz yeterli değilse, avukat yardımı sağlayabilmektedir. Akıl Sağlığı İnceleme Heyeti duruşmalarında sizi temsil etmek için avukat ayarlayabilir.
350 Queen Street, Melbourne 3000
Telefon: 9269 0234
Ücretsiz telefon: 1800 677 402
- **Halk sözcüsü (Public Advocate)** akıl sağlığı ve özürlü hizmetleri ve tedavi konularında ciddi şikayetleri olan kişilere yardım sağlar, tavsiyelerde bulunur ve sözcülüklerini yapar.
5th Floor, 436 Lonsdale Street, Melbourne 3000
Telefon: 9603 9500
Ücretsiz telefon: 1300 309 337
- **Victoria Fırsat Eşitliği ve İnsan Hakları Komisyonu (Victorian Equal Opportunity and Human Rights Commission)** ayrımcılık ile ilgili şikayetlerin çözümüne yardımcı olmaktadır. Ayrıca, *İnsan Hakları ve Sorumlulukları Bildirisi* ile ilgili belirli fonksiyonları bulunmaktadır ve bu bildiri hakkında size tavsiye ve bilgi sağlayabilir.
Hizmetleri bir danışma hattını ve gizlilik ilkesi ile çalışan, ücretsiz ve tarafsız bir şikayet çözüm servisini içermektedir.

Level 3, 380 Lonsdale Street, Melbourne 3000
Telefon: 9281 7100

Ücretsiz telefon: 1800 13 41 42

İnternet sitesi:

www.humanrightscommission.vic.gov.au

- **Baş Psikiyatrist (Chief Psychiatrist)** Ruh (Akıl) Sağlığı Yasası uyarınca tayin edilmiş bir kıdemli Toplum Hizmetleri Bakanlığı memurudur. Bu memurun ruh sağlığı hizmetleri alan kişiler ile ilgili olarak özel yetkileri bulunmaktadır. Bunlar içinde şikayetleri ve diğer konuları soruşturma ve gerekli işlemleri yapma ve Victoria'da ECT kullanımını kontrol etme yetkisi de bulunmaktadır.

50 Lonsdale Street, Melbourne 3000

Telefon: 9096 7571

Ücretsiz telefon: 1300 767 299

- **Sağlık Hizmetleri Şikayet İnceleme Memuru (Health Services Commissioner)** akıl sağlığı hizmetleri de dahil olmak üzere, sağlık hizmetleri hakkında tüketicilerin yapmış olduğu şikayetleri soruşturan ve çözümlenmesine yardımcı olan bağımsız bir makamdır. Bu memur hastaların sağlık durumlarıyla ilgili bilgilere ulaşmalarına da yardımcı olabilmektedir.

30th Floor, 570 Bourke Street, Melbourne 3000

Telefon: 8601 5200

Ücretsiz telefon: 1800 136 066

- **Devlet Daireleri Şikayet Memuru (Ombudsman)** devlet daireleri ile ilgili yapılan şikayetleri soruşturur.
3rd Floor, 459 Collins Street, Melbourne 3000
Telefon: 9613 6222
Ücretsiz telefon: 1800 806 314

- **Ruh (Akıl) Sağlığı İnceleme Heyeti (Mental Health Review Board)** bağımsız bir kuruldur ve zorunlu tedavi kararının kaldırılması amacıyla isteği dışı tedavi gören hastaların, kısıtlı isteği dışı tedavi kararına bağlı hastaların ve tutuklu/hükümlü hastaların (security patients) yaptığı itiraz başvurularına bakar. Ayrıca, bu hastaların durumunu otomatik olarak gözden geçirir.

Level 30, Marland House,

570 Bourke Street, Melbourne 3000

Telefon: 8601 5270

Ücretsiz telefon: 1800 242 703

Faks: 8601 5299

Email: mhrb@mhrb.vic.gov.au

Web sitesi: www.mhrb.vic.gov.au

Sizinle ilgilenen bakım koordinatörü (case manager) görevlinize veya tedavi ekibinizdeki her hangi bir görevliye size yardımcı olabilecek diğer yerel kuruluşları ve destek gruplarını sorabilirsiniz.

'Haklarınız' serisinde yayınlanan kitapçıklar:

- İsteği dışı tedavi gören hastalar (*Involuntary patients*)
- Kısıtlı isteği dışında tedavi kararları (*Restricted involuntary treatment orders*)
- Tutuklu ve hükümlü hastalar (*Security patients*)
- Adli hastalar (*Forensic patients*)
- Elektroşok tedavisi (*Electroconvulsive therapy*)
- Psikiyatri dışı büyük tedaviler (*Major non-psychiatric treatment*)
- Tutuklu bulunmayan hastaları denetim kararları (*Non-custodial supervision orders*)

'Haklarınız' serisinde yayınlanan diğer kitapçıklar:

- Adli (gözetiminde ve geçici idare kararları) hastalar (*Forensic (remand and interim disposition order) patients*)
- İsteği dışı tedavi gören hastalar devamlı tedavi (madde 12A-12D) (*Continuing treatment (section 12A-12D) involuntary patients*)
- Değerlendirme kararları ve teşhis, değerlendirme ve tedavi kararları (*Assessment orders and diagnosis, assessment and treatment orders*)
- Psikocerrahi (*Psychosurgery*)

Bu ve diğer kitapçıkların büyük karakterlerle yazılmış baskıları online olarak www.health.vic.gov.au/mentalhealth internet sitesinden temin edilebilir.

Bazı kitapçıkların değişik dillere tercümesi de bulunmaktadır.

Telefon bilgi hattı

Telefon bilgi hattını arayarak, elektroşok tedavisi hakkında çeşitli dillerde banttan bilgi dinleyebilirsiniz.

Bu hatlar günde 24 saat, haftada yedi gün açıktır.

İngilizce	9679 9838
Arabic	9679 9825
Cambodian	9679 9826
Cantonese	9679 9827
Croatian	9679 9828
Greek	9679 9829
Italian	9679 9830
Macedonian	9679 9831
Mandarin	9679 9837
Serbian	9679 9834
Somali	9679 9832
Spanish	9679 9833
Türkçe	9679 9835
Vietnamese	9679 9836

Victoria Hükümeti, Toplum Hizmetleri Bakanlığı, Akıl Sağlığı ve Uyuşturucular Dairesi tarafından bastırılmıştır, Melbourne, Victoria, Avustralya.

© Copyright State of Victoria, Department of Human Services, 2008.

Telif hakkı tanınmak şartıyla bu yayın kısmen veya tamamen çoğaltılabilir.

Eylül 2008 (080519)

Onaylayan: Victoria Eyalet Hükümeti, Melbourne

Bu kitapçığın başka bir şekilde baskısına ihtiyacınız var mı?

Bu kitapçığın başka bir şekilde baskısına ihtiyacınız varsa, sizinle ilgilenen bakım koordinatörü (case manager) görevliniz veya tedavi ekibindeki başka bir görevli ile görüşünüz.

Department of
Human Services